

Dosarul nr. 2ra-76/23
2-21131417-01-2ra-19012023

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru – L. Lavric
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – I. Dutca, D. Băbălău, N. Budăi

ÎNCHEIERE

15 martie 2023

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Galina Stratulat
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursurilor declarate de Asociația Obștească „Comitetul civic pentru combaterea construcțiilor ilegale și apărarea drepturilor omului”, reprezentată de Mihail Balan,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Iurie Lisnic și Olesea Plotnic împotriva Asociației Obștești „Comitetul civic pentru combaterea construcțiilor ilegale și apărarea drepturilor omului” cu privire la recunoașterea ca fiind defăimătoare informația publicată pe rețelele de socializare, interzicerea răspândirii comunicatului, obligarea dezmințirii informației, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 22 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a admis apelul declarat de Asociația Obștească „Comitetul civic pentru combaterea construcțiilor ilegale și apărarea drepturilor omului”, s-a casat hotărârea din 24 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a emis o hotărâre nouă, prin care s-a admis parțial acțiunea depusă de Iurie Lisnic și Olesea Plotnic,

constată:

La 25 august 2021, Iurie Lisnic și Olesea Plotnic au depus cerere de chemare în judecată împotriva Asociației Obștești „Comitetul civic pentru combaterea construcțiilor ilegale și apărarea drepturilor omului” (în continuare AO „Comitetul civic pentru combaterea construcțiilor ilegale și apărarea drepturilor omului”) cu privire la recunoașterea ca fiind defăimătoare informația publicată pe rețelele de socializare, interzicerea răspândirii comunicatului, obligarea dezmințirii informației, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată (f.d. 4-7, 18).

În motivarea acțiunii au invocat că, la 05 iulie 2021, au aflat despre faptul că în data de 03 februarie 2021, ora 18.06, pe pagina de Facebook „AO „Comitetul civic pentru combaterea construcțiilor ilegale și apărarea drepturilor omului”, redenumită la 10 decembrie 2020 în „Comunitatea pentru combaterea

construcțiilor ilegale”, a plasat un comunicat public, redactat la ora 21.37, cu următorul conținut în limba rusă: „Уважаемые подписчики, пресса, просим максимальный репост! Давайте остановим вместе коррупцию и беспредел в нашем правительстве. Stimați prieteni. solicităm repostarea maximă! Один очень „серьезный” начальник из Правительства Молдовы Юрий Лисник, в панике потерять своё жирное денежное кресло, объявил охоту на молдавских интернет-блогеров, которые борются с ползучей коррупцией и незаконными стройками. Он почему-то надеется на то, что сможет закрыть этим людям рот... После того, как в соц. сетях люди разоблачили его схему с „захватом” земли и легализацией временного павильона возле ЖД-вокзала, этот тип в панике начал писать жалобы в полицию и суды на всех подряд, в том числе на пенсионеров и гражданских активистов, у которых даже нет интернета. Как всегда, помогает ему в этом его жена Олеся Плотник, гроза пока еще „нереформированной” судебной системы и кума некоторых известных пока ещё „судей”. Цирк, да и только! Подробности позже...”.

Reclamanții au notat că postarea dată a fost publicată în regim de comunicat public, fiind însoțită de un poster pe care era indicat cu majuscule numele „Lisnic Iurie”, fiind distribuit de alte 10 persoane.

În opinia reclamanților, această publicație are un caracter batjocoritor, defăimător, le lezează grav onoarea, demnitatea și reputația profesională, deoarece nu au manifestat nici o acțiune violentă împotriva cetățenilor, iar reclamanta Olesea Plotnic nu are legături de rudenie sau afinitate care ar putea influența actul justiției.

Informația răspândită este falsă, are un caracter defăimător, nu corespunde realității și este lipsită de un substrat factologic, iar răspândirea intenționată și nefondată a declarațiilor denaturate, batjocoritoare și false la adresa sa generează condamnarea morală de opinia publică, ceea ce duce la prejudicierea onoarei, demnității și reputației profesionale.

Reclamanții au considerat că AO „Comitetul civic pentru combaterea construcțiilor ilegale și apărarea drepturilor omului”, în calitate de titular al paginii de Facebook „Comitetului civic pentru combaterea construcțiilor ilegale și apărarea drepturilor omului”, redenumită la 10 decembrie 2020 în „Comunitatea pentru combaterea construcțiilor ilegale”, este obligată să publice pe aceiași pagină de Facebook o postare dezmințire.

Astfel, la 23 iulie 2021, reclamanții au expediat cerere prealabilă, solicitând dezmințirea, ca fiind falsă, defăimătoare, răspândită prin relatări false cu privire la fapte ce nu corespund realității, care lezează onoarea, demnitatea și reputația profesională a informației conținute în postarea din 03 februarie 2021, ora 18.06, de pe pagina de Facebook „AO „Comitetul civic pentru combaterea construcțiilor ilegale și apărarea drepturilor omului” (redenumită în „Comunitatea pentru combaterea construcțiilor ilegale”). Deși, somația a fost recepționată la 26 august 2021, a rămas fără răspuns și soluționare.

Reclamanții Iurie Lisnic și Olesea Plotnic au solicitat prin cererea de chemare în judecată recunoașterea ca fiind defăimătoare informația publicată în data de 03 februarie 2021 pe pagina de Facebook „AO „Comitetul civic pentru combaterea construcțiilor ilegale și apărarea drepturilor omului” (redenumită în „Comunitatea pentru combaterea construcțiilor ilegale”), interzicerea răspândirii comunicatului, obligarea dezmințirii informației, încasarea sumei de câte 10 000 de lei pentru

fiecare reclamant cu titlu de reparare a prejudiciului moral, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 24 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial acțiunea depusă de Iurie Lisnic și Olesea Plotnic.

S-a constatat, ca fiind defăimătoare, informația din comunicatul postat de Asociația Obștească „Comitetul civic pentru combaterea construcțiilor ilegale și pentru apărarea drepturilor omului” pe facebook.com în data de 03 februarie 2021, ora 18.06, pentru onoarea, demnitatea și reputația profesională a reclamantilor Iurie Lisnic și Olesea Plotnic.

S-a obligat Asociația Obștească „Comitetul civic pentru combaterea construcțiilor ilegale și pentru apărarea drepturilor omului” să publice dezmințirea informației postate pe rețeaua facebook.com în data de 03 februarie 2021, ora 18.06, la aceeași rubrică și pagină, cu interzicerea răspândirii comunicatului cu același conținut pentru viitor.

S-a încasat din contul Asociației Obștești „Comitetul civic pentru combaterea construcțiilor ilegale și pentru apărarea drepturilor omului” în beneficiul lui Iurie Lisnic și Olesea Plotnic prejudiciul moral în mărime de a câte 5 000 de lei pentru fiecare reclamant, în rest, cerința s-a respins, ca neîntemeiată.

S-a încasat de la Asociația Obștească „Comitetul civic pentru combaterea construcțiilor ilegale și pentru apărarea drepturilor omului” în beneficiul lui Iurie Lisnic și Olesea Plotnic cheltuielile de judecată cu titlu de taxă de stat în sumă totală de 800 de lei (f.d. 32-33, 36-43).

La 24 ianuarie 2022, în interiorul termenului prevăzut la art. 362 din Codul de procedură civilă, AO „Comitetul civic pentru combaterea construcțiilor ilegale și apărarea drepturilor omului” a declarat apel împotriva hotărârii din 24 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d. 35).

Prin decizia din 22 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul declarat de AO „Comitetul civic pentru combaterea construcțiilor ilegale și apărarea drepturilor omului”, s-a casat hotărârea din 24 decembrie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a emis o hotărâre nouă, prin care s-a admis parțial acțiunea depusă de Iurie Lisnic și Olesea Plotnic.

S-a constatat, ca fiind defăimătoare, informația din comunicatul postat de Asociația Obștească „Comitetul civic pentru combaterea construcțiilor ilegale și pentru apărarea drepturilor omului” pe facebook.com în data de 03 februarie 2021, ora 18.06, pentru onoarea, demnitatea și reputația profesională a lui Iurie Lisnic și Olesei Plotnic.

S-a obligat Asociația Obștească „Comitetul civic pentru combaterea construcțiilor ilegale și pentru apărarea drepturilor omului” să publice dezmințirea informației postate pe rețeaua facebook.com în data de 03 februarie 2021, ora 18.06, la aceeași rubrică și pagină, cu interzicerea răspândirii comunicatului cu același conținut pentru viitor.

S-a încasat din contul Asociației Obștești „Comitetul civic pentru combaterea construcțiilor ilegale și pentru apărarea drepturilor omului” în beneficiul lui Iurie Lisnic și Olesei Plotnic prejudiciul moral în mărime de a câte 5 000 de lei pentru fiecare reclamant, în rest cerința s-a respins, ca neîntemeiată.

S-a încasat de la Asociația Obștească „Comitetul civic pentru combaterea construcțiilor ilegale și pentru apărarea drepturilor omului” în beneficiul lui Iurie Lisnic și Olesei Plotnic cheltuielile de judecată cu titlu de taxă de stat în sumă totală de 700 de lei (f.d. 91, 92-104).

În consolidarea soluției instanța de apel a reținut că dreptul la libera exprimare nu este absolut și poate fi supus limitărilor, restrângerilor, în ipoteza în care folosirea libertății de exprimare este îndreptată împotriva anumitor valori pe care statul le poate apăra în mod legitim sau chiar împotriva democrației însăși.

Instanța de apel a remarcat că, în textul publicației din data de 03 februarie 2021 de pe rețeaua „Facebook”, AO „Comitetul civic pentru combaterea construcțiilor ilegale și pentru apărarea drepturilor omului” a admis afirmații, care nu au o bază factologică și sunt de natură să lezeze onoarea, demnitatea și reputația profesională a lui Iurie Lisnic și a Olesei Plotnic.

Instanța de apel a notat că AO „Comitetul civic pentru combaterea construcțiilor ilegale și pentru apărarea drepturilor omului” nu a invocat nici un argument și nu a prezentat nici o probă care să confirme temeinicia afirmațiilor expuse în postarea din 03 februarie 2021, iar acest fapt demonstrează că afirmațiile din această postare sunt lipsite de substrat factologic.

Astfel, având în vedere că informațiile răspândite de către AO „Comitetul civic pentru combaterea construcțiilor ilegale și pentru apărarea drepturilor omului” sunt false, lipsite de substrat factologic suficient și defăimătoare, instanța de apel a ajuns la concluzia că, în speță, sunt aplicabile restricțiile asupra dreptului la libertatea de exprimare, deoarece se constată atacul asupra reputației unei persoane și subminarea drepturilor reclamantilor Iurie Lisnic și Olesea Plotnic la onoare și demnitate, iar drept consecință Asociația fiind obligată să dezmințe afirmațiile denigratoare făcute în postarea din 03 februarie 2021 și să repare prejudiciul cauzat reclamantilor prin violarea acestor drepturi.

Cu titlu subsecvent, instanța de apel nu a acceptat argumentul AO „Comitetul civic pentru combaterea construcțiilor ilegale și pentru apărarea drepturilor omului”, precum că Asociația nu ar fi subiect al raporturilor juridice contestate de către reclamant, fiindcă nu are înregistrate careva pagini pe rețeaua de socializare „Facebook” și că nu administrează pagina pe care a fost publicată postarea din 03 februarie 2021, pretinsă de reclamant ca fiind denigratoare.

În acest sens, Curtea de Apel Chișinău a observat că Asociația nu a întreprins careva acțiuni în vederea identificării administratorului paginii și stopării publicării postărilor din numele său.

La 04 ianuarie 2023, AO „Comitetul civic pentru combaterea construcțiilor ilegale și apărarea drepturilor omului”, reprezentată de Mihail Balan, a declarat recurs împotriva deciziei din 22 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea deciziei recurate și a hotărârii din 24 decembrie 2021 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, cu pronunțarea unei hotărâri noi, prin care să fie respinsă acțiunea depusă de Iurie Lisnic și Olesea Plotnic (f.d. 107-109).

În motivarea recursului a reiterat circumstanțele de fapt și de drept ale speței, similare celor cuprinse în cererea de apel, precum și au transpus concluziile reținute de către instanța de apel în decizia sa.

Suplimentar, recurentul AO „Comitetul civic pentru combaterea construcțiilor ilegale și apărarea drepturilor omului” a invocat că instanța de apel nu a elucidat toate circumstanțele importante pentru justa soluționare a speței, or, Asociația nu are înregistrate careva pagini pe rețeaua de socializare Facebook, iar din materialele dosarului rezultă că această pagină a fost înregistrată de pe un număr de telefon din Ucraina.

Mai mult ca atât, AO „Comitetul civic pentru combaterea construcțiilor ilegale și apărarea drepturilor omului” nu susține poziția relatată în postarea

publicată pe pagina de Facebook la 03 februarie 2021, pretinsă de reclamanți ca fiind denigratoare.

Recurenta a considerat că, în speță, nu a fost dovedit cu probe veridice și suficiente legătura causală între pagina de Facebook denumită „Comitetul civic pentru combaterea construcțiilor ilegale și pentru apărarea drepturilor copilului” pe care a fost publicată postarea din 03 februarie 2021, pretinsă de reclamanți ca fiind denigratoare și persoana juridică înregistrată în Republica Moldova AO „Comitetul civic pentru combaterea construcțiilor ilegale și apărarea drepturilor omului”.

De asemenea, recurenta a notat că, în susținerea pretențiilor sale, reclamanții Iurie Lisnic și Olesea Plotnic au anexat captări de imagini (screenshoturi), care nu pot fi acceptate ca probe conform Codului de procedură civilă.

La 19 ianuarie 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților Iurie Lisnic și Olesea Plotnic pentru notificare copia recursului declarat de AO „Comitetul civic pentru combaterea construcțiilor ilegale și apărarea drepturilor omului”, reprezentată de Mihail Balan, împotriva deciziei din 22 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, explicându-le dreptul de a depune referințe prin care să-și expună poziția procesuală pe marginea criticilor formulate în recurs (f.d. 115). Însă, conform adevărului din 09 februarie 2023 a oficiului poștal Chișinău-2005, trimiterea poștală DS8008049166AS nu a fost reclamată de către destinatarii Iurie Lisnic și Olesea Plotnic.

La capitolul dat completul de admisibilitate reține prevederile pct. 2 din Regulile privind prestarea serviciilor poștale, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1457 din 30 decembrie 2016, potrivit cărora „trimiterea nereclamată” este trimiterea poștală care nu a fost distribuită (predată) destinatarului din cauza nesolicitării sau refuzului de recepționare a acesteia.

Din sensul normei legale precitate se deduce obligația pozitivă a lui Iurie Lisnic și Olesea Plotnic de a se prezenta la oficiul poștal pentru a ridica trimiterile expediate de Curtea Supremă de Justiție.

Respectiv, în circumstanțele speței, se deduce că „nesolicitarea” de către Iurie Lisnic și Olesea Plotnic a trimiterii poștale, prin care le-a fost notificată copia recursului nu împiedică examinarea admisibilității recursului.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil, din motivele ce succed.

În conformitate cu articolul 440 alin.(1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nicio referire cu privire la fondul recursului.

Completul de admisibilitate al instanței de recurs subliniază că, un stat care dispune de instanțe de recurs are obligația să se asigure că justițiabilii săi se bucură de principiile unui proces echitabil prevăzute la articolul 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale (a se vedea cauza Lebedinschi v. Republica Moldova, 16 septembrie 2015, § 32; cauza Sultan v. Republica Moldova, 05 iunie 2018, § 24).

În aceste condiții, procedura de admisibilitate a cererii de recurs va fi efectuată și analizată prin prisma articolului precitat, care cuprinde, în mod particular, dreptul de acces la justiție și dreptul de a fi auzit.

Cu privire la primul aspect, instanța de recurs observă că dreptul de acces la un tribunal poate fi limitat, inclusiv în cazul admisibilității contestațiilor înaintate prin intermediul căilor de atac, pentru că prin însăși natura sa, recursul trebuie reglementat de către stat, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere.

În acest sens, criteriile pentru autorizarea unei cereri introduse pe o cale de atac extraordinară pot fi mai stricte decât condițiile instituite pentru o cale de atac ordinară (a se vedea *inter alia* cauzele Marc Brauer v. Germania, 01 septembrie 2016, § 34; Miessen v. Belgia, 16 octombrie 2016, § 64; Samardžić v. Croația, 20 iulie 2017, § 28; Zubac v. Croația (Marea Cameră), 05 aprilie 2018, § 82).

Așadar, prin prisma articolului 433 din Codul de procedură civilă, completul de admisibilitate verifică dacă actul judecătoresc de dispoziție recurat poate constitui obiectul recursului, dacă cererea dedusă judecății este formulată de persoana îndreptățită, dacă aceasta nu a fost depusă în mod repetat și dacă a fost declarată în termen.

Prin urmare, obiectul prezentei cereri se referă la decizia din 22 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, care intră în categoria de acte specificate în articolul 429 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Sucsesiv, completul de admisibilitate notează că, în cazul în care, dreptul de acces la justiție este limitat fie de lege, fie de fapte, instanțele naționale trebuie să verifice dacă aceste restricții au redus esența dreptului și, în special, dacă ele urmăresc un scop legitim și dacă există o legătură rezonabilă de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul care trebuie îndeplinit (a se vedea cauzele Levages Prestations Servicii v. Franța, 25 octombrie 1996, § 40; Tricard v. Franța, 10 iulie 2001, §§ 29, 33; Freitag v. Germania, 19 iulie 2007, § 37; Marc Brauer, 01 septembrie 2016, § 34).

Articolul 434 din Codul de procedură civilă prescrie că, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

În conformitate cu art. 111 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.

Normele procedurale referitoare la termenele pentru căile de atac sunt, înafara oricărui dubiu, menite să asigure buna administrare a justiției și respectarea, în special, a principiului securității juridice. Persoanele vizate trebuie să se aștepte ca aceste reguli să fie aplicate (a se vedea cauzele Tricard v. Franța, 10 iulie 2001, § 29; Nicolae Popa v. România, 09 decembrie 2014, § 16; Tence v. Slovenia, 31 mai 2016, § 31). Mai mult, CtEDO a statuat că, în cazul în care termenul pentru o cale de atac ordinară este prelungit după o perioadă considerabilă de timp, o astfel de decizie poate încălca principiul securității

juridice (a se vedea cauzele Ponomaryov v. Ucraina, 03 aprilie 2008, § 41; Ustimenko v. Ucraina, 20 octombrie 2015, § 47).

Dispozitivul deciziei Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat la 22 decembrie 2022. Conform scrisorii de expediere a actului judecătoresc cu numărul de ieșire nr. 10300, copia deciziei motivate din 22 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa participanților la proces pentru notificare la 29 decembrie 2022 (f.d. 105), însă, din materialele cauzei nu poate fi stabilit momentul când decizia instanței de apel a fost comunicată efectiv recurentei. Astfel, completul de admisibilitate opinează că, în speță, calea de atac în ordine de recurs a fost demarată în interiorul termenului legal.

Succesiv, completul de admisibilitate evocă faptul că, în conformitate cu articolul 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decît cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Conform articolului 433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

- a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4);
- a¹) recursul este depus împotriva unui act ce nu se supune recursului, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 429 alin. (5);

b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;

c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;

d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

In concreto motivelor inserate în cererea de recurs, completul de admisibilitate le apreciază ca fiind lipsite de substanță și care nu pot fi acceptate. Or, recursul împotriva deciziei instanței de apel este o cale de atac de drept, vizând în exclusivitate legalitatea actului de dispoziție contestat. Însă, din analiza cererii de recurs depuse de AO „Comitetul civic pentru combaterea construcțiilor ilegale și apărarea drepturilor omului”, reprezentată de Mihail Balan, rezultă că aceasta nu a evidențiat memoriul ilegalității și netemeinicieii deciziei recurate.

În acest sens, completul de admisibilitate menționează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici care, circumscrise fiind motivelor de recurs îngăduite de lege, sunt de natură a învedera ilegalitatea hotărârii. Respectiv, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de ilegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

La caz, completul de admisibilitate vădește că, argumentele invocate în cererea de recurs, după esența lor, pot fi încadrate în temeiurile aplicabile doar procedurii de apel și nu se regăsesc în articolul 432 din Codul de procedură civilă, aplicabil recursului. Ba mai mult ca atât, acestea au fost deja supuse examinării și aprecierii de către instanța de apel prin prisma articolului 130 din Codul de procedură civilă, fiindu-le oferite concluziile de rigoare și, prin urmare, nu urmează a fi reiterate în ordine de recurs.

Ipotezele relevate certifică în mod clar caracterul lipsit de substanță al recursului declarat, deoarece AO „Comitetul civic pentru combaterea construcțiilor ilegale și apărarea drepturilor omului”, reprezentată de Mihail Balan, nu a invocat niciun argument plauzibil în vederea justificării ilegalității deciziilor instanței de apel. Astfel, se evidențiază caracterul declarativ al recursului, deoarece este lipsit de conținut și desprinde simplul fapt al dezacordului recurentei și reprezentantului acesteia cu soluția dată de instanța inferioară, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului.

În acest sens, completul reamintește că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a precizat că dreptul de a fi auzit în combinație cu dreptul la un recurs efectiv sunt în primul rând chestiuni de reglementare în dreptul intern și este în principiu, competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (Doorson v. Olanda, 26 martie 1996, § 67). La acest capitol instanța de recurs reține că recursul declarat de AO „Comitetul civic pentru combaterea construcțiilor ilegale și apărarea drepturilor omului”, reprezentată de Mihail Balan, nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, ce ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, iar ca urmare nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, fiind

lipsit de șanse de succes și nu este capabil să ofere îndreptarea situației din decizia recurată.

Subsidiar, completul de admisibilitate relevă că, în condițiile din speță, cererea de recurs a fost depusă după ce AO „Comitetul civic pentru combaterea construcțiilor ilegale și apărarea drepturilor omului” a avut posibilitatea de a fi auzită de o instanță de fond și de o instanță de apel, fiecare dintre care a avut deplină jurisdicție (a se vedea *mutatis mutandis* „Levages Prestations Services” v. Franța, cererea nr.21920/93 din 25 octombrie 1996, §§ 48-50).

Prin urmare, instanța de recurs apreciază că recurente i-a fost asigurat dreptul de acces la o instanță și dreptul de a fi auzită combinat cu dreptul la un recurs efectiv. De fapt, în cazul când nu există suspiciuni privind încălcarea echității procedurii din perspectiva art. 6 § 1 din CEDO, rezultă că participanții au reușit să pună în discuție în fața instanțelor toate observațiile și raționamentele pe care le considerau necesare în vederea apărării punctului său de vedere (Blücher v. Cehia, cererea nr. 58580/00 din 11 aprilie 2005, §§ 65-67).

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, a aplicat și interpretat elocvent normele de drept material și procedural, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, în unanimitate, ajunge la concluzia de a considera recursul declarate de AO „Comitetul civic pentru combaterea construcțiilor ilegale și apărarea drepturilor omului”, reprezentată de Mihail Balan, împotriva deciziei din 22 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, în baza articolului 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Asociația Obștească „Comitetul civic pentru combaterea construcțiilor ilegale și apărarea drepturilor omului”, reprezentată de Mihail Balan, împotriva deciziei din 22 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Galina Stratulat

Dumitru Mardari